

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

29. listopadu 2007*

Ve věci C-7/06 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 Statutu Soudního dvora, podaný dne 5. ledna 2006,

Beatriz Salvador García, zastoupená R. García-Gallardo Gil-Fournierem, D. Domínguez Pérezem a A. Sayagués Torresem, abogados,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

přičemž další účastníci řízení je:

Komise Evropských společenství, zastoupená J. Currellem, jako zmocněncem, ve spolupráci s J. Gutiérrez Gisbertem, J. Rivas Andrésem a M. Canalem, abogados, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: španělština.

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, G. Arestis, R. Silva de Lapuerta,
J. Malenovský (zpravodaj) a T. von Danwitz, soudci,

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 22. března 2007,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne
7. června 2007,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Kasačním opravným prostředkem B. Salvador García navrhuje zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 25. října 2005, Salvador García v. Komise (T-205/02, Sb. VS s. I-A-285 a II-1311, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud zamítl její žalobu na zrušení rozhodnutí Komise

Evropských společenství ze dne 27. března 2002, jímž se zamítá její nárok na příspěvek za práci v zahraničí stanovený v čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu úředníků Evropských společenství (dále jen „služební řád“), jakož i na příspěvky s ním spojené (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Právní rámec

- 2 Článek 69 první věta služebního řádu úředníků, ve znění použitelném k datu sporného rozhodnutí, stanoví, že příspěvek za práci v zahraničí se rovná 16 % součtu základního platu, příspěvku pro domácnost a příspěvku na vyživované dítě, na které má úředník nárok.

- 3 Článek 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu stanoví, že příspěvek za práci v zahraničí je poskytován:

„a) úředníkům:

- kteří nejsou a nikdy nebyli státními příslušníky státu, na jehož území se nachází místo, kde jsou zaměstnáni [kam jsou služebně přiděleni],

a

- kteří v době pěti let končících šest měsíců přede dnem jejich nástupu do služebního poměru neměli na evropském území tohoto státu ani bydliště, ani zde nevykonávali své hlavní povolání. Pro účely tohoto ustanovení se nepřihlíží k okolnostem vyplývajícím z práce konané pro některý jiný stát nebo mezinárodní organizaci.

[...]"

Skutkový základ sporu

- 4 Skutkový základ sporu byl shrnut Soudem v bodech 3 až 13 napadeného rozsudku takto:

„3 Žalobkyně španělské státní příslušnosti studovala od září 1991 do července 1992 třetí cyklus na svobodné univerzitě Brusel a následně byla od října 1992 do února 1993 na stáži u Komise v Bruselu.

- 4 Od 1. října 1993 do 31. prosince 1994 žalobkyně pracovala pro vládu samosprávného společenství Navarra (Comunidad Autónoma de Navarra) v Bruselu. Od 21. února 1995 do 20. srpna 1995 pracovala v Bruselu v rámci smlouvy podepsané dne 21. února 1995 se Sociedad de Desarrollo de Navarra, Sodena SA (Společnost pro rozvoj Navarry, dále jen ‚Sodena‘), společností pověřenou hospodářským rozvojem samosprávného společenství Navarra.

- 5 Mezi 1. zářím 1995 a 30. červnem 1996 žalobkyně pracovala jako asistentka poslance Evropského parlamentu.
- 6 Během července a srpna roku 1996 žalobkyně pracovala jako dobrovolník u nevládní organizace (NO) v Peru.
- 7 Od 2. září 1996 do 28. února 1997 vykonávala povolání v rámci pracovní smlouvy podepsané dne 17. července 1996 se soukromou společností ECO, které Komise svěřila úkoly technické podpory.
- 8 Mezi 1. březnem 1997 a 28. únorem 1998 pracovala žalobkyně na základě smlouvy podepsané dne 1. března 1997 pro Sociedad de Desarrollo Exterior de Navarra, Sodexna SA (společnost pro vnější rozvoj Navarry, dále jen ‚Sodexna‘), společnost pověřenou vnějším hospodářským rozvojem samosprávného společenství Navarra, za účelem otevření nové kanceláře samosprávného společenství Navarra u orgánů Společenství v Bruselu. Následně od 1. dubna 1998 do 31. března 1999 pracovala pro Sodexna na základě pracovní smlouvy podepsané dne 1. dubna 1998 jako ředitelka kanceláře této společnosti v Bruselu.
- 9 Nakonec mezi 1. dubnem 1999 a 15. dubnem 2001 žalobkyně pracovala jako zmocněnec vlády samosprávného společenství Navarra v Bruselu na základě regionálního dekretu samosprávného společenství Navarra č. 87/1999 ze dne 29. března 1999, kterým je žalobkyně jmenována na toto místo.

- 10 Dne 16. dubna 2001 se žalobkyně ujala svých povinností v Komisi v Bruselu v postavení úřednice. Doba pěti let uvedená v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu, zvaná ‚sledovaná doba‘, zahrnovala v projednávaném případě období mezi 16. říjnem 1995 a 15. říjnem 2000.

- 11 Osobní záznam při nástupu žalobkyně do služebního poměru byl vyhotoven dne 23. dubna 2001 a uváděl, že jí byl odmítnut příspěvek za práci v zahraničí, což bylo potvrzeno sdělením ze dne 28. června 2001.

- 12 Dne 27. září 2001 žalobkyně na základě čl. 90 odst. 2 služebního řádu podala stížnost proti sdělení ze dne 28. června 2001.

- 13 [Sporným] rozhodnutím oznámeným žalobkyni dne 5. dubna 2002 orgán oprávněný ke jmenování (dále jen ‚oprávněný orgán‘) zamítl stížnost žalobkyně. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že příspěvek za práci v zahraničí a příspěvky s ním spojené byly žalobkyni zamítnuty zejména z toho důvodu, že během sledované doby bydlela a vykonávala své povolání v Bruselu podle čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu. Konkrétněji oprávněný orgán uplatnil následující úvahy:
 - činnost asistentky poslance Parlamentu od 1. září 1995 do 30. června 1996 nemůže být považována za ‚práci konanou pro mezinárodní organizaci‘ ve smyslu výjimky stanovené v uvedeném článku 4, a tudíž být neutralizována, protože žalobkyně neměla přímý právní vztah k Parlamentu, jelikož jejím jediným smluvním vztahem byla soukromoprávní smlouva podepsaná s poslancem;

- práce vykonávaná v Peru od 11. července do 18. srpna 1996 (jeden měsíc a jeden týden) není takové povahy, aby přerušila její bydliště v Belgii;

- pracovní činnosti vykonávané pro společnosti Sodena a Sodexna nespádají do působnosti výše uvedeného ustanovení, jelikož i pokud by bylo připuštěno, že tyto společnosti měly veřejnou povahu a byly pověřeny zastupováním zájmů samosprávného společenství Navarra v Bruselu, byly práce žalobkyně pro tyto společnosti upravena soukromoprávními smlouvami;

- ani činnosti vykonávané žalobkyní přímo ve prospěch vlády Navarry nemohou být považovány za „práci konanou pro některý jiný stát“ ve smyslu výjimky stanovené v článku 4 přílohy VII služebního řádu.“

Řízení před Soudem a napadený rozsudek

- 5 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 4. července 2002 podala žalobkyně žalobu na zrušení sporného rozhodnutí.

- 6 Napadeným rozsudkem Soud uvedenou žalobu zamítl. Nepřijal tedy čtyři žalobní důvody uplatněné žalobkyní vycházející z porušení čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu, z nesprávného posouzení skutkového stavu, z porušení povinnosti uvést odůvodnění a z porušení zásady rovného zacházení.

- 7 Co se týče prvního žalobního důvodu, Soud se v bodě 39 napadeného rozsudku domníval, že otázkou, o kterou se jedná, je určit, zda práce vykonávaná žalobkyní v Bruselu pro Sodexna, jakož i pro vládu samosprávného společenství Navarra má být považována za práci konanou pro některý jiný stát ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážky uvedené přílohy VII.
- 8 Pro zamítnutí tohoto žalobního důvodu Soud nejprve připomněl v bodě 42 napadeného rozsudku, že podle Soudního dvora z obecné systematiky Smlouvy o ES a Smlouvy o ESAE jasně vyplývá, že se pojem „členský stát“ ve smyslu institucionálních ustanovení týká pouze vládních orgánů členských států a nemůže být rozšířen na regionální vlády nebo vlády samosprávných společenství, a to bez ohledu na rozsah pravomocí, které jsou jim přiznány.
- 9 V bodě 43 napadeného rozsudku měl Soud následně v podstatě za to, že ustanovení služebního řádu obsahují přesnou terminologii, jejíž analogické použití na výslovně neuvedené případy je vyloučeno. Nakonec v bodě 44 uvedeného rozsudku poukázal na to, že zákonodárce zvolil výraz „stát“, přestože v době, kdy byl přijat služební řád, již existovaly členské státy s federální nebo regionální strukturou, jako Spolková republika Německo, a nikoli pouze státy s vnitřní strukturou centralizované povahy. Vyvodil z toho, že pokud by zákonodárce Společenství chtěl v uvedeném článku uvést nižší politické jednotky států nebo místní územně správní celky, učinil by tak výslovně.
- 10 Na základě toho tedy Soud v bodě 45 napadeného rozsudku učinil závěr, že se pojem „stát“ stanovený v článku 4 přílohy VII služebního řádu vztahuje pouze na stát jako právnickou osobu a unitární subjekt mezinárodního práva, jakož i na jeho vládní orgány.

- 11 Soud z toho v bodě 46 napadeného rozsudku dovodil, že výraz „práce konaná pro některý jiný stát“ uvedený v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu musí být vykládán tak, že se nevztahuje na práci konanou pro vlády nižších politických jednotek států.
- 12 Soud se mimoto v bodě 47 napadeného rozsudku domníval, že činnost žalobkyně pro společnosti s kapitálem vlastněným právníckými osobami veřejného práva spadající do jedné z kategorií obchodních společností nemůže být tím spíše považována za „práci konanou pro některý stát“. Takové veřejně vlastněné obchodní společnosti, akciové nebo s ručením omezeným, totiž nejsou již ze své podstaty součástí orgánů státní správy, i když mají pravomoc spravovat a zastupovat některé veřejné zájmy nebo jsou jim svěřeny úkoly veřejného zájmu.
- 13 Soud rovněž v bodech 49 až 56 napadeného rozsudku vyloučil několik argumentů uplatněných žalobkyní.
- 14 V bodě 49 vyvrátil argument žalobkyně vycházející z existence autonomního pojmu „stát“ v právu Společenství, zahrnujícího podle ní decentralizované útvary. V bodech 50 a 51 byly vyloučeny argumenty vycházející z vlastních pravomocí samosprávných společenství ve španělském právním řádu a ze znění rozhodnutí Tribunal Constitucional ze dne 26. května 1994. V bodech 52 až 54 Soud zamítl argumenty, podle kterých žalobkyně podléhala stejnému režimu zdravotního pojištění a stejnému daňovému režimu jako zaměstnanci pracující u Stálého zastoupení Španělského království při Evropské unii v Bruselu. Nakonec byl v bodech 55 a 56 vyloučen argument žalobkyně vycházející z účasti zástupců samosprávných společenství v poradních výborech Komise.

- 15 V bodech 85 až 87 napadeného rozsudku měl Soud za to, že žalobkyně během sledované doby měla obvyklé bydliště a vykonávala obvykle své hlavní povolání v Bruselu a že středisko jejích životních zájmů se nacházelo rovněž v tomto městě, a proto zamítl druhý žalobní důvod vycházející z nesprávného posouzení skutkového stavu, kterého se měla Komise dopustit. Soud v bodě 88 uvedeného rozsudku upřesnil, že tento závěr by nebyl vyvrácen v případě, že by doba od 1. září 1995 do 30. června 1996, během které žalobkyně pracovala jako asistentka poslance Parlamentu, měla být považována za práci konanou pro mezinárodní organizaci ve smyslu výjimky stanovené v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu.
- 16 Soud zamítl třetí žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění, maje v bodě 96 napadeného rozsudku za to, že žalobkyně měla úplnou znalost důvodů, kvůli kterým jí oprávněný orgán upřel příspěvek za práci v zahraničí.
- 17 Soud konečně v bodech 107 a 108 napadeného rozsudku rozhodl, že čtvrtý žalobní důvod uplatňovaný žalobkyní na podporu její žaloby, který vychází z porušení zásady rovného zacházení, musí být prohlášen za nepřijatelný z důvodu, že nebyl vznesen v předchozí stížnosti.
- 18 Co se týče žádosti směřující k získání příspěvků spojených s příspěvkem za práci v zahraničí, Soud měl v bodě 110 napadeného rozsudku za to, že jelikož konstatoval, že žalobkyně nemá právo pobírat příspěvek za práci v zahraničí, je třeba tuto žádost zamítnout.

Návrhová žádání účastnic řízení o kasačním opravném prostředku

19 Projednávaným kasačním opravným prostředkem navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek, vrátil věc Soudu a
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení v obou stupních.

20 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek v plném rozsahu;
- uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení v tomto stupni.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

Argumentace účastnic řízení

21 Svým jediným důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelka vytýká Soudu, že nesprávně právně posoudil věc tím, že chybně vyložil pojem „okolnosti vyplývající z práce konané pro některý jiný stát“, uvedený v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu. Tento důvod kasačního opravného prostředku obsahuje čtyři rozdílné části.

- 22 Zprvé navrhovatelka poukazuje na to, že Soud vyložil restriktivně výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu. Tím, že takto rozhodl, se přitom Soud odklonil od své předchozí judikatury, konkrétněji od svého rozsudku ze dne 30. března 1993, *Vardakas v. Komise* (T-4/92, Recueil, s. II-357, bod 34), ve kterém podle ní rozhodl, že toto ustanovení, jako výjimka z výjimky, musí být vykládáno široce.
- 23 Zadruhé navrhovatelka tvrdí, že důvodem existence uvedené výjimky je skutečnost, že osoby, na které se vztahuje, nemohou být považovány za osoby s trvalým vztahem ke státu jejich služebního přidělení z důvodu dočasného charakteru jejich vyslání do tohoto státu.
- 24 Napadený rozsudek přitom tím, že vyloučil z působnosti této výjimky práci konanou pro dotyčný členský stát prostřednictvím samosprávných společenství, ponechal bez povšimnutí důvod existence uvedeného ustanovení a mimoto zavedl diskriminaci mezi úředníky, kteří pracovali pro tento stát prostřednictvím ústřední správy v rámci stálého zastoupení a kterým je přiznán nárok na příspěvek za práci v zahraničí (rozsudek Soudu ze dne 13. září 2005, *Hosman-Chevalier v. Komise*, T-72/04, Sb. rozh. s. II-3265, bod 40), a úředníky, kteří takto pracovali prostřednictvím správy samosprávného společenství. V obou těchto situacích totiž úředník před svým nástupem do služebního poměru ke Společenství nemá trvalý vztah ke státu svého služebního přidělení z důvodu dočasného charakteru svého vyslání do tohoto státu. Důležité je v konečném výsledku to, zda vztah úředníka ke státu jeho služebního přidělení má, či nemá trvalý charakter.
- 25 Nakonec na rozdíl od toho, jak Soud rozhodl v bodě 45 napadeného rozsudku, tento široký výklad nevede k tomu, že by za „stát“ byly považovány všechny veřejné subjekty s vlastní právní subjektivitou. Rozsah takového výkladu zůstává omezen na subjekty, které mají pravomoci v oblasti Společenství, jako je tomu v případě

samosprávných společenství, a jeho předností je to, že je v souladu s takovými dalšími ustanoveními Smlouvy o ES, jako jsou ustanovení týkající se státních podpor nebo veřejných zakázek.

- 26 Zatřetí navrhovatelka vytýká Soudu, že nesprávně právně posoudil skutkový stav tím, že z pojmu „okolnosti vyplývající z práce konané pro některý jiný stát“ vyloučil její práci zaměstnankyně společnosti pověřené úkoly veřejného zájmu, a to aniž by přezkoumal, zda s ohledem na své složení, funkce a svoji závislost na veřejné moci nespadá tato společnost pod stát. Tím Soud odporuje jak předpisům španělského práva, podle kterých je taková společnost součástí veřejné správy, tak judikatuře Společenství, a zejména rozsudkům ze dne 20. září 1988, Beentjes (31/87, Recueil, s. 4635, bod 12), a ze dne 17. prosince 1998, Komise v. Irsko (C-353/96, Recueil, s. I-8565, bod 26).
- 27 Začtvrté navrhovatelka poukazuje na to, že pokud by se Soudní dvůr domníval, že Soud nesprávně právně posoudil její činnost pro vládu samosprávného společenství Navarra v Bruselu a pro Sodexna, měla by být přezkoumána otázka kvalifikace jejich funkcí během doby, kdy byla zaměstnána jako asistentka poslance Parlamentu. Přitom ve světle platného práva Společenství má být tato doba práce považována za odpovídající „práci konané pro mezinárodní organizaci“.
- 28 V kasační odpovědi Komise na prvním místě tvrdí, že Soud nevyložil restriktivně výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu, nýbrž vyložil tuto výjimku široce, s výhradou požadavku přímých právních vztahů mezi dotyčným a dotčeným členským státem. V projednávaném případě navrhovatelka nicméně takové právní vztahy ke Španělskému království neměla.

- 29 Na druhém místě Komise poukazuje na to, že argumentace navrhovatelky je založena na chybném předpokladu, který činí vadnou zbývající část její argumentace. Směšuje totiž dva pojmy, a sice na jedné straně *ratio legis* výjimky uvedené v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu a na druhé straně *ratio legis* použití pojmu „stát“, který je uveden v téže výjimce. Přitom právě jedině výklad pojmu „stát“ byl před Soudem projednáván a je relevantní.
- 30 Neexistuje ani diskriminace mezi úředníky, kteří pracovali pro dotyčný členský stát v rámci stálého zastoupení, které spadá do ústřední správy tohoto státu, a těmi, kteří pracovali prostřednictvím samosprávného společenství. Obě situace nejsou totiž srovnatelné, co se týče vykonávaných funkcí, jelikož, jak vyplývá z bodu 51 napadeného rozsudku, posláním delegací samosprávných společenství je správa zájmů orgánů, které zastupují, a tyto zájmy nejsou nezbytně shodné se zájmy ostatních samosprávných společenství ani se zájmy Španělského království jako státu.
- 31 V každém případě je třeba se držet rozhodnutí zákonodárce Společenství, který nechtěl zahrnout do uvedené výjimky orgány nižších politických jednotek státu, jako jsou vlády regionů, samosprávných společenství a jiných místních útvarů.
- 32 Mimoto Komise poukazuje na to, že jak rozhodl Soud v bodě 45 napadeného rozsudku, výklad zastávaný navrhovatelkou by vedl k tomu, „že by za státy byly považovány všechny veřejné subjekty s vlastní právní subjektivitou, na které ústřední vláda přenesla vnitřní pravomoci, včetně obcí nebo jakýchkoli útvarů, na které správa přenesla funkce“.

- 33 Co se týče argumentace, podle které „[d]ůležité je v konečném výsledku to, zda vztah úředníka ke státu jeho služebního přidělení má, či nemá trvalý charakter [...]“, jedná se o otázku novou, která přinejmenším nebyla před Soudem tímto způsobem vyjádřena, a jejíž přípustnost v důsledku toho vyvolává pochyby.
- 34 Na třetím místě, co se týče části důvodu kasačního opravného prostředku vycházející z nesprávnosti vyloučení prací prováděných jakožto zaměstnankyní veřejně vlastněné společnosti, se Komise domnívá, že výše uvedené rozsudky Beentjes a Komise v. Irsko, na které se navrhovatelka odvolává, se týkají odlišné oblasti práva Společenství, totiž oblasti upravené směrnicí Rady 71/305/EHS ze dne 26. července 1971 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce (Úř. věst. L 185, s. 5), jejíž *ratio legis* je odlišné od článku 4 přílohy VII služebního řádu.
- 35 Komise rovněž poukazuje na to, že osoba, která pracovala pro veřejně vlastněnou obchodní společnost, akciovou nebo s ručením omezeným, neměla k dotyčnému státu přímý právní vztah, zatímco existence takového vztahu je imperativní podmínkou, kterou stanovila judikatura pro použití výjimky upravené v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce uvedené přílohy.
- 36 Na čtvrtém místě Komise tvrdí, že Soud se neopominul vyslovit k otázce, zda činnost asistenta poslance Parlamentu musí být považována za práci konanou pro mezinárodní organizaci, jelikož v bodech 88 a 89 napadeného rozsudku rozhodl, že odpověď na tuto otázku nemá žádný vliv na nárok na příspěvek za práci v zahraničí, jelikož navrhovatelka měla své obvyklé bydliště v Bruselu jak před výkonem této činnosti, tak i po jejím výkonu. Mimoto taková činnost nespadá do působnosti uvedené výjimky, protože navrhovatelka neměla v rámci této činnosti přímé právní vztahy k Parlamentu.

Závěry Soudního dvora

K přípustnosti

- 37 Podle Komise může argument uplatněný navrhovatelkou, podle kterého „důležité je v konečném výsledku to, zda vztah úředníka ke státu jeho služebního přidělení má, či nemá trvalý charakter“, představovat novou otázku nebo přinejmenším otázku, která nebyla vyjádřena tímto způsobem před Soudem.
- 38 Je třeba uvést, že z ustanovení článku 58 statutu Soudního dvora ve vzájemném spojení s čl. 113 odst. 2 jeho jednacího řádu vyplývá, že v rámci kasačního opravného prostředku se navrhovatel může dovolávat jakéhokoli relevantního argumentu s jedinou výhradou, že kasační opravný prostředek nemění předmět sporu před Soudem (rozsudek ze dne 18. ledna 2007, PKK a KNK v. Rada, C-229/05 P, Sb. rozh. s. I-439, bod 66).
- 39 Přitom je nutné konstatovat, že uvedený argument byl předložen na podporu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícího z toho, že Soud porušil čl. 4 odst. 1 písm. a) druhou odrážku přílohy VII služebního řádu. Tudíž i za předpokladu, že by tento argument nebyl vyjádřen před Soudem ve stejném znění, jaké je uvedeno v bodě 37 tohoto rozsudku, nemění předmět sporu před Soudem, a nepředstavuje tedy nový důvod ve smyslu čl. 42 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu Soudního dvora.
- 40 Z toho plyne, že jediný důvod uplatněný navrhovatelkou na podporu jejího kasačního opravného prostředku je přípustný v plném rozsahu.

K věci samé

- 41 V rámci odpovědi na důvod kasačního opravného prostředku uplatněný navrhovatelkou je třeba se vyslovit k otázce, zda Soud výkladem pojmu „práce konaná pro některý jiný stát“ uvedeného v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu nesprávně právně posoudil věc.
- 42 Úvodem je třeba uvést, že na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, nesmí být pojem „stát“ oddělován od výrazu, jehož je součástí, aby byl předmětem odděleného výkladu. Rozsah takového pojmu práva Společenství, jako je „práce konaná pro některý jiný stát“, musí být posuzován v celkové souvislosti a vykládán vzhledem k systematice právní úpravy, jejíž je součástí, a k cílům sledovaným touto právní úpravou (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 18. května 2000, KVS International, C-301/98, Recueil, s. I-3583, bod 21; ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise, C-156/98, Recueil, s. I-6857, bod 50; ze dne 14. června 2001, Kvaerner, C-191/99, Recueil, s. I-4447, bod 30, jakož i ze dne 16. května 2002, Schilling a Nehring, C-63/00, Recueil, s. I-4483, bod 24).
- 43 Podle ustálené judikatury má v tomto ohledu příspěvek za práci v zahraničí, který je stanoven v článku 69 služebního řádu a pro jehož přiznání jsou upřesněny postupy v čl. 4 odst. 1 přílohy VII téhož služebního řádu, což je ustanovení, ve kterém je uveden pojem „práce konaná pro některý jiný stát“, za cíl narovnat zvláštní náklady a nevýhody, které z nástupu do služebního poměru u Společenství vyplývají pro úředníky, kteří jsou z tohoto důvodu povinni přemístit své bydliště ze svého domovského státu do státu svého služebního přidělení a začlenit se do nového prostředí. Pojem „práce v zahraničí“ závisí rovněž na subjektivní situaci úředníka, a sice na jeho stupni začlenění do nového prostředí, který vyplývá například z jeho obvyklého bydliště nebo výkonu hlavního povolání (viz rozsudky ze dne 15. září 1994, Magdalena Fernández v. Komise, C-452/93 P, Recueil, s. I-4295, bod 20, a ze dne 21. června 2007, Komise v. Hosman-Chevalier, C-424/05 P, Sb. rozh. s. I-5027, bod 35).

- 44 Přiznání příspěvku za práci v zahraničí tak má narovnat faktické nerovnosti, jež vznikají mezi úředníky, kteří jsou začleněni do společnosti státu svého služebního přidělení, a úředníky, kteří takto začleněni nejsou (výše uvedený rozsudek Komise v. Hosman-Chevalier, bod 36).
- 45 V takové situaci vytrženosti ze společnosti se nachází rovněž úředník, který sice v době pěti let končící šest měsíců přede dnem svého nástupu do služebního poměru bydlel nebo vykonával povolání na evropském území státu, kde se nachází místo jeho služebního přidělení, ale pracoval pro jiný stát nebo pro mezinárodní organizaci (výše uvedený rozsudek Komise v. Hosman-Chevalier, bod 37).
- 46 Výkon práce „pro některý jiný stát nebo mezinárodní organizaci“ totiž vede k zachování zvláštního úzkého vztahu dotčené osoby k tomuto jinému členskému státu nebo této mezinárodní organizaci, a představuje tak překážku k tomu, aby se vytvořil trvalý úzký vztah ke státu jejího služebního přidělení, a tedy pro dostatečné začlenění uvedené dotčené osoby do společnosti státu jejího služebního přidělení (výše uvedený rozsudek Komise v. Hosman-Chevalier, bod 38).
- 47 V tomto ohledu nic z čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážky přílohy VII služebního řádu neumožňuje vyvodit, že prací konanou „pro některý jiný stát“ je nezbytně práce konaná pro členský stát Evropské unie. Takový závěr neznehodnocuje skutečnost, že v převážné většině případů v praxi pracují budoucí úředníci Unie pro členský stát, a nikoli pro třetí stát.
- 48 Jelikož jsou dotčeny rovněž třetí státy, je při výkladu pojmu „stát“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážky přílohy VII služebního řádu důvodné vycházet z mezinárodního práva veřejného, které upravuje vztahy mezi členskými státy a třetími státy.

- 49 I když se rozdělení pravomocí ve vnitrostátní rovině liší v závislosti na institucionálním uspořádání každého státu, stát musí být v mezinárodním právu veřejném považován za subjekt unitární povahy. S ohledem na toto pojetí se vyžaduje, aby byl stát v ostatních státech a mezinárodních organizacích zastupován systémem jednotného diplomatického zastoupení, který odráží jednotu dotyčného státu v mezinárodním měřítku.
- 50 Přitom Soudní dvůr již v tomto ohledu judikoval, že k tomu, aby se mohlo mít za to, že dotyčný úředník pracoval pro „některý jiný stát“, není nezbytné, aby byl zaměstnán ústřední správou tohoto jiného státu; rozhodným prvkem naproti tomu je to, že je funkčně začleněn do stálého zastoupení tohoto státu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Komise v. Hosman-Chevalier, bod 42).
- 51 Soudní dvůr totiž v bodě 43 uvedeného rozsudku Komise v. Hosman-Chevalier usoudil, že zvláštní status dotyčné jakožto členky personálu stálého zastoupení vyvolal její zvláštní úzký vztah k dotyčnému členskému státu. Tento výsadní vztah, který jí umožnil požívat různé výsady a imunity podle Vídeňské úmluvy ze dne 18. dubna 1961 o diplomatických stycích, zakládá sám o sobě překážku, která brání dotyčné, aby si mohla vytvořit trvalý úzký vztah ke státu svého služebního přidělení, a aby se tedy mohla dostatečně začlenit do společnosti tohoto státu.
- 52 Předcházející skutečnosti ostatně potvrzuje podpůrný argument, který vyplývá z jedné písemnosti ve spise. V odpovědi na otázku Soudu položenou v rámci organizačních procesních opatření totiž Španělské království upřesnilo, aniž by to kdokoli zpochybnil, že začlenění úředníků do stálého zastoupení tohoto členského státu a jejich akreditace u belgických orgánů má za následek, že si ponechají trvalý pobyt ve svém členském státě původu, a jelikož se nezapisují do obecních evidencí Belgického království, nejsou oprávněnými orgány považováni za osoby, které mají bydliště v posledně uvedeném členském státě.

- 53 Přitom i takové okolnosti z povahy věci brání uvedeným úředníkům, aby se dostatečně začlenili v členském státě svého služebního přidělení, a tudíž mohou přispět k jejich vytrženosti ze společnosti, v níž se tito úředníci ve státě přidělení nacházejí.
- 54 V tomto ohledu navrhovatelka Soudu vytýká, jak bylo uvedeno v bodě 24 tohoto rozsudku, že zavedl diskriminaci mezi úředníky, kteří v rámci stálého zastoupení pracovali pro stát prostřednictvím ústřední správy a kterým je přiznán nárok na příspěvek za práci v zahraničí, a úředníky, kteří takto pracovali prostřednictvím správy samosprávného společenství.
- 55 Nicméně otázka, zda práce byla konána pro stát prostřednictvím jeho ústřední správy nebo naopak prostřednictvím správy samosprávného společenství, nepředstavuje v rozporu s tím, co tvrdí navrhovatelka, rozhodné kritérium, které je třeba pro účely přiznání příspěvku za práci v zahraničí zohlednit.
- 56 Jak zaměstnanci, kteří pracují pro stát prostřednictvím jeho ústřední správy, tak ti, kteří pracují pro samosprávná společenství prostřednictvím správy tohoto společenství, splňují totiž podmínky stanovené čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu, avšak za podmínky, že jsou formálně začleněni do stálého zastoupení uvedeného státu.
- 57 V daném případě je přitom nesporné, že během sledované doby navrhovatelka nepracovala pro španělskou ústřední správu a nebyla ani formálně začleněna do Stálého zastoupení Španělského království při Evropské unii.

- 58 Za těchto okolností musí být argument navrhovatelky vycházející z porušení zásady rovného zacházení odmítnut.
- 59 Mimoto je třeba příkladně uvést, že ve Španělsku podle dohody o odboru pro záležitosti patřící do působnosti samosprávných společenství ve stálém zastoupení Španělského království při Evropské unii a o účasti samosprávných společenství v pracovních skupinách Rady Evropské unie, která byla schválena španělskou vládou dne 9. prosince 2004 v rámci Conferencia para Asuntos con las Comunidades Europeas, přestože tato dohoda v době rozhodné pro posouzení skutkového základu sporu neexistovala, a není tedy na daný případ použitelná, jsou alespoň dvě místa poradců pro záležitosti samosprávy v uvedeném stálém zastoupení obsazována úředníky samosprávných společenství, kteří mají pravomoci vnitrostátní povahy, ale jsou začleněni do tohoto stálého zastoupení.
- 60 Jelikož tedy pro účely výkladu výrazu „práce konaná pro některý jiný stát“ uvedeného v čl. 4 odst. 1 písm. a) druhé odrážce přílohy VII služebního řádu musí být za jedinou rozhodnou skutečnost považována ta, že práce je konána v rámci stálého zastoupení státu, je třeba konstatovat, že Soud v bodě 46 napadeného rozsudku nesprávně právně neposoudil věc tím, že vyložil uvedený výraz tak, že nezahrnuje práci konanou pro vlády nižších politických jednotek států.
- 61 Ze stejného důvodu Soud právem v bodě 47 napadeného rozsudku rozhodl, že práce konaná pro společnosti s kapitálem vlastněným právníckými osobami veřejného práva, jež patří do jedné z kategorií obchodních společností, nemůže být považována za práci konanou pro stát.

- 62 Navrhovatelka konečně tvrdí, že pokud by se Soudní dvůr domníval, že Soud nesprávně právně posoudil věc při analýze činností, které vykonávala pro vládu samosprávného společenství Navarra v Bruselu a pro Sodexna, měla by být posouzena otázka kvalifikace jejich funkcí jakožto asistentky poslance Parlamentu.
- 63 V tomto ohledu stačí uvést, že z bodů 60 a 61 tohoto rozsudku vyplývá, že Soud věc takto nesprávně právně neposoudil. Není tedy důvodné, aby se Soudní dvůr vyslovil k této čtvrté části jediného důvodu, kterého se navrhovatelka dovolává na podporu svého kasačního opravného prostředku.
- 64 Ze všech předcházejících úvah vyplývá, že je důvodné kasační opravný prostředek zamítnout.

K nákladům řízení

- 65 Podle čl. 69 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle článku 70 jednacího řádu ve sporech mezi Společenstvími a jejich zaměstnanci nesou orgány vlastní náklady. Nicméně na základě článku 122 druhého pododstavce první odrážky jednacího řádu není článek 70 použitelný na kasační opravný prostředek podaný úředníkem nebo jakýmkoliv jiným zaměstnancem orgánu proti tomuto orgánu. Vzhledem k tomu, že Komise náhradu nákladů řízení od navrhovatelky požadovala a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je třeba uložit jí náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) **Kasační opravný prostředek se zamítá.**

- 2) **Beatriz Salvador García se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.